

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 31 maj 2006

om ett förfarande enligt artikel 81 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och artikel 53 i EES-avtalet

(Ärende nr COMP/F/38.645 – Metakrylater)

[delgivet med nr K(2006) 2098]

(Endast de engelska och franska versionerna är giltiga)

(Text av betydelse för EES)

(2006/793/EG)

SAMMANFATTNING AV ÖVERTRÄDELSEN

- (1) Detta beslut riktade sig till Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG, Para-Chemie GmbH, Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA, Elf Aquitaine SA, Total SA, ICI PLC, Lucite International Ltd och Lucite International UK Ltd, Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV och Quinn Plastics GmbH.
- (2) De nämnda 14 juridiska personerna (de tillhör fem företag och en del av dem anses ansvariga i egenskap av moderbolag) har brutit mot artikel 81 i EG-fördraget och artikel 53 i EES-avtalet genom att delta i en enda, fortlöpande överträdelse mellan den 23 januari 1997 och den 12 september 2002 inom metakrylatbranschen i EES. Överträdelsen omfattade följande tre produkter:

- Polymetylmetakrylat (PMMA)-formmassor,
- Polymetylmetakrylat (PMMA)-massiva plattor, och
- Polymetylmetakrylat (PMMA)-sanitetsgods.

- (3) Överträdelsen bestod främst av följande: Konkurrenter diskuterade priser och kom överens om, genomförde och övervakade prisavtal antingen i form av prishöjningar eller åtminstone genom en stabilisering av befintliga priser. De diskuterade om extra servicekostnader skulle föras över på kunderna. De utbytte kommersiellt viktig och konfidentiell marknads- eller företagsrelevant information. De deltog i regelbundet återkommande möten och hade andra kontakter för att komma överens om ovannämnda restriktioner och för att övervaka genomförandet inom EES.

METAKRYLATBRANSCHEN

- (4) PMMA-formmassor, PMMA-massiva plattor och PMMA-sanitetsgods är led i en produktionskedja, där metakrylatmonomer (MMA) är startpunkt och viktigaste råvara för de tre PMMA-produkterna. Även om dessa tre PMMA-produkter är fysiskt och kemiskt olika, kan de betraktas som en homogen produktgrupp eftersom samma råvara används.
- (5) Undersökningen visade att kartellen omfattade hela EES. Värdet på EES-marknaden år 2000 för alla tre PMMA-produkter var cirka 665 miljoner euro för omkring 255 000 ton.

FÖRFARANDE

- (6) I december 2002 underrättade det tyska företaget Degussa AG kommissionen om förekomsten av en kartell inom metakrylatbranschen och uttryckte önskemål om samarbete med kommissionen med stöd av 2002 års meddelande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden (nedan meddelandet om förmånlig behandling). Degussa lämnade kommissionen bevis som gjorde det möjligt att genomföra inspektioner i mars 2003 i Atofinas, Barlos, Lucites och Degussas lokaler.
- (7) Efter inspektionerna ansökte Atofina, Lucite och ICI om nedsättning av böterna. Atofina och Lucite beviljades en nedsättning. Dessutom beviljades Lucite befrielse för en del av den tid företaget deltog i kartellen. ICI:s ansökan avslogs eftersom den inte gav något betydande mervärde.
- (8) Meddelandet om invändningar skickades till 20 juridiska personer som tillhörde sju företag. Det muntliga hörandet, som alla mottagare av meddelandet deltog i, ägde rum den 15 och 16 december 2005.

KARTELLENS VERKSAMHET

- (9) Även om det finns indikationer på att de första konkurrensbegränsande kontakterna mellan tillverkare av de tre PMMA-produkterna togs redan i mitten av 1980-talet, anser kommissionen att kontakterna började med mötet den 23 januari 1997, eftersom det är det första konkurrensbegränsande möte som kommissionen fått bekräftelse på från mer än en av deltagarna. Vid detta möte diskuterade företrädare för Atofina, Degussa och ICI de nedslående vinstsiffrorna för PMMA-formmassor och PMMA-massiva plattor och möjligheterna att ytterligare samordna konkurrenternas marknadsagerande, och försäljningschefer skulle åläggas att mer strikt följa tidigare ingångna avtal.
- (10) De konkurrensbegränsande avtalen för de tre PMMA-produkterna har en övergripande struktur som visar att de kan anses utgöra en enda överträdelse där konkurrenter diskuterade priser, kom överens om, genomförde och övervakade prisavtal, diskuterade om extra servicekostnader skulle föras över på kunderna och utbytte kommersiellt viktigt och konfidentiell marknads- eller företagsrelevant information.

BÖTER**Grundbelopp***Överträdelsens allvar*

- (11) Överträdelsen måste på grund av sin art, påverkan på marknaden och geografiska räckvidd klassificeras som mycket allvarlig.

Olika behandling

- (12) Eftersom företagen hade väldigt olika tyngd inom den kartelliserade branschen när det gäller omsättning, har kommissionen tillämpat olika behandling (grupperingar) för att ta hänsyn till företagens vikt: Syftet med detta tillvägagångssätt är att göra en differentiering utifrån hur företagens respektive vikt skadade konkurrensen.
- (13) Företagen har delats upp i tre kategorier utifrån sin sammanlagda omsättning inom EES för de tre PMMA-produkterna år 2000, det senaste året då de flesta företag detta beslut riktar sig till var aktiva i kartellen.
- (14) Degussa och Atofina med 216 miljoner respektive 188 miljoner euro har placerats i den första kategorin. Lucite med 105,98 miljoner euro är den tredje största tillverkaren och har placerats i den andra kategorin. ICI, som inte kunnat lämna några omsättningssiffror för sin affärsenhet ICI Acrylics, har placerats i den andra kategorin tillsammans med Lucite, eftersom försäljningen av ICI till Lucite

möjliggör en likvärdig jämförelse med Lucites siffror med avseende på ICI Acrylics omsättning. Quinn Barlo med 66,37 miljoner euro enbart för PMMA-massiva plattor har placerats i den tredje kategorin. Det har inte bevisats att Barlo deltog i några hemliga kontakter som gällde PMMA-formmassor eller PMMA-sanitetsgods, eftersom Barlo inte var medvetet om och inte nödvändigtvis måste ha haft vetskap om den övergripande planen i samband med de konkurrensbegränsande arrangemangen. Med hänsyn till sakförhållandena i detta ärende tillämpades därför en nedsättning på 25 % av det grundbelopp för böter som beräknats för Barlo.

Tillräckligt avskräckande effekt

- (15) För att fastställa bötesbeloppet på en nivå som garanterar att böterna har en tillräckligt avskräckande effekt anser kommissionen att det är lämpligt att tillämpa en multiplikationsfaktor på de böter som utdömts. Kommissionen noterar att företagen under 2005, det senaste räkenskapsår som föregick detta beslut, hade följande totala omsättning: Degussa AG 11,750 miljoner euro, Total SA 143,168 miljoner euro och ICI PLC 8,490 miljoner euro.
- (16) Följaktligen och i överensstämmelse med tidigare beslut anser kommissionen att det är lämpligt att multiplicera böterna för Total/Atofina, Degussa och ICI.

Varaktighet

- (17) Enskilda multiplikationsfaktorer tillämpades också enligt överträdelsens varaktighet för var och en av de juridiska personerna.

FÖRSVÅRANDE OMSTÄNDIGHETER*Upprepade överträdelser*

- (18) När överträdelsen ägde rum hade Degussa, Atofina och ICI redan varit föremål för tidigare beslut där kommissionen förbjöd kartellverksamhet⁽¹⁾. Detta motiverar en höjning av grundbeloppet för de böter som skall åläggas dessa företag.

⁽¹⁾ Bland dessa beslut återfinns följande:

Degussa: Kommissionens beslut av den 23 november 1984 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.907 – *Peroxidprodukter*, EGT L 35, 7.2.1985, s. 1); kommissionens beslut av den 23 april 1986 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.149 – *Polypropylen*, EGT L 230, 18.8.1986, s. 1).

Atofina: Kommissionens beslut av den 23 november 1984 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/30.907 – *Peroxidprodukter*, EGT L 35, 7.2.1985, s. 1); kommissionens beslut av den 23 april 1986 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.149 – *Polypropylen*, EGT L 230, 18.8.1986, s. 1) och kommissionens beslut av den 27 juli 1994 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.865 – *PVC II*, EGT L 239, 14.9.1994, s. 14).

ICI: kommissionens beslut av den 23 april 1986 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.149 – *Polypropylen*, EGT L 230, 18.8.1986, s. 1); kommissionens beslut av den 27 juli 1994 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (IV/31.865 – *PVC II*, EGT L 239, 14.9.1994, s. 14).

FÖRMILDRANDE OMSTÄNDIGHETER

- (19) Flera företag gjorde anspråk på samtliga nedanstående förmildrande omständigheter: De hade upphört med överträdelsen på ett tidigt stadium, de hade haft en obetydlig eller passiv roll, metoderna hade inte genomförts effektivt, de hade infört program för efterlevnad av fastställda regler, de hade inte dragit någon nytta av överträdelsen, MMA-industrin var krisdrabbad. Alla dessa påstående avvisas som grundlösa utom när det gäller den obetydliga eller passiva roll som Quinn Barlo anser sig ha haft. Grundbeloppet för Quinn Barlo nedsattes därför med 50 %.
- (20) Krav på en förmildrande omständighet på grundval av samarbete utanför 2002 års meddelande om förmånlig behandling har avvisats, eftersom inga särskilda omständigheter har framkommit som skulle motivera en sådan åtgärd. Allt samarbete som bedrivits av företagen har bedömts enbart mot bakgrund av 2002 års meddelande.

TILLÄMPNING AV 2002 ÅRS MEDDELANDE OM FÖRMÅNLIG BEHANDLING*Befrielse – punkt 8a*

- (21) Degussa var det första företaget som den 20 december 2002 underrättade kommissionen om förekomsten av en kartell. Den 27 januari 2003 beviljade kommissionen Degussa villkorad befrielse från böter i enlighet med punkt 15 i meddelandet om förmånlig behandling. Degussa har löpande och fullständigt samarbetat med kommissionen under hela det administrativa förfarandet och försett kommissionen med allt bevismaterial om den misstänkta överträdelsen det haft tillgång till. Degussa slutade delta i den misstänkta överträdelsen senast när det lade fram bevis enligt meddelandet om förmånlig behandling och vidtog inga åtgärder för att tvinga andra företag att delta i överträdelsen. Därför uppfyllde Degussa villkoren för fullständig befrielse från böter.

Nedsättning av böter – Punkt 23 b, första strecksatsen (nedsättning med 30–50 %)

- (22) Atofina var det första företaget som uppfyllde villkoren i punkt 21 i meddelandet om förmånlig behandling, eftersom det lade fram bevismaterial som hade ett betydande mervärde i förhållande till de bevis kommissionen redan hade i sin besittning när det nya bevismaterialet lades fram, och Atofina slutade enligt kommissionens uppgifter delta i överträdelsen senast när det lade fram bevisningen, och det har inte börjat delta i överträdelsen på nytt. Atofina uppfyllde därför villkoren i punkt 23 b, första strecksatsen för en nedsättning på 30–50 % av de böter som annars hade utdömts. Autofina beviljades en nedsättning med 40 % av böterna.

Punkt 23 b, andra strecksatsen (nedsättning med 20–30 %)

- (23) Lucite var det andra företaget som uppfyllde villkoren i punkt 21 i meddelandet om förmånlig behandling såsom nämnts ovan och uppfyllde därför villkoren i punkt 23 b, andra strecksatsen i meddelandet om förmånlig behandling för en nedsättning av böterna på 20–30 %. Lucite beviljades en nedsättning med 30 % av böterna.

Befrielse enligt punkt 23

- (24) Tack vare Lucites bevismaterial kunde kommissionen fastställa en förlängd varaktighet av kartellen från den 28 februari 2001 till den 12 september 2002. I enlighet med punkt 23 i meddelandet om förmånlig behandling avsåg denna överträdelseperiod sakförhållanden som var tidigare okända för kommissionen och som hade direkt betydelse för den misstänkta kartellens varaktighet. Lucites bevisning för denna period användes därför inte mot Lucite när bötesbeloppet fastställdes.

Punkt 23 b, tredje strecksatsen (nedsättning med högst 20 %)

- (25) ICI ansökte om förmånlig behandling den 18 oktober 2004 efter det att kommissionen tagit emot motsvarande ansökningar från Degussa (den 20 december 2002), Atofina (den 3 april 2003) och Lucite (den 11 juli 2003).
- (26) I enlighet med meddelandet om förmånlig behandling undersökte kommissionen ICI:s ansökan i den kronologiska ordning ansökningarna lämnats in för att bedöma om den utgjorde ett betydande mervärde i den mening som avses i punkt 21. På grundval av dessa kriterier underrättade kommissionen ICI om att det bevismaterial som lagts fram av ICI inte gav något betydande mervärde i den mening som avses i meddelandet om förmånlig behandling.

AVSLUTANDE AV FÖRFARANDET

- (27) Med beaktande av de omständigheter som företagen åberopat i sina svar på meddelandet om invändningar och vid det muntliga hörandet beslutade kommissionen för det första att avstå från sina invändningar mot alla företag avseende MMA-delen av överträdelsen, för det andra att avstå från sina invändningar mot BASF AG, Repsol YPF SA, Repsol Quimica SA, Repsol Brønderslev A/S och Repsol Polivar SpA också avseende PMMA-formmassor, PMMA-massiva plattor och PMMA-sanitetsgods, för det tredje att avstå från sina invändningar mot Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV, Quinn Plastics GmbH och Quinn Plastics SA avseende PMMA-formmassor och slutligen att avstå från sina invändningar mot Quinn Plastics SA avseende PMMA-massiva plattor.

BESLUT

- (28) Mottagarna av beslutet och den period de deltog i överträdelsen var följande:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG (tidigare Agomer GmbH och Röhm GmbH) och Para-Chemie GmbH, från den 23 januari 1997 till den 12 september 2002.
 - b) Altuglas International SA, Altumax Europe SAS, Arkema SA (tidigare Atofina SA) och Elf Aquitaine SA, från den 23 januari 1997 till den 12 september 2002 och Total SA från den 1 maj 2000 till den 12 september 2002.
 - c) ICI PLC från den 23 januari 1997 till den 1 november 1999.
 - d) Lucite International Ltd och Lucite International UK Ltd från den 2 november 1999 till den 12 september 2002.
 - e) Quinn Barlo Ltd (tidigare Barlo Group plc), Quinn Plastics NV (tidigare Barlo Plastics NV) och Quinn Plastics GmbH (tidigare Barlo Plastics GmbH) från den 30 april 1998 till den 21 augusti 2000.
- (29) Följande böter fastställdes:
- a) Degussa AG, Röhm GmbH & Co. KG och Para-Chemie GmbH: 0 euro.
 - b) Arkema SA, Altuglas International SA och Altumax Europe SAS, solidariskt ansvariga: 219,13125 miljoner euro. Av detta belopp är Total SA solidariskt ansvarigt för 140,4 miljoner euro och Elf Aquitaine SA solidariskt ansvarigt för 181,35 miljoner euro.
 - c) ICI PLC: 91,40625 miljoner euro.
 - d) Lucite International Ltd och Lucite International UK Ltd, solidariskt ansvariga: 25,025 miljoner euro.
 - e) Quinn Barlo Ltd, Quinn Plastics NV och Quinn Plastics GmbH, solidariskt ansvariga: 9 miljoner euro.
- (30) De företag som förtecknas ovan ålades att omedelbart upphöra med den överträdelse som nämns i punkt 3 om de inte redan gjort det och avstå från att upprepa någon åtgärd eller något agerande som beskrivs i punkt 3, och avstå från sådana åtgärder eller sådant agerande som kan ha samma eller liknande syfte eller verkan.
-